

TYÖKIRJA

Tehoa työnhakuun

Euroopan unionin
osarahoittama

Anna-Reetta Kokkonen

| Kirsi Lehtoviita

| Sari Ruotsalainen

Tehoa työnhakuun -työkirja on tehty
Haaga-Helia ammattikorkeakoulun hankkeessa
”Pakolaisten työelämävalmiuksien 3T - Tunnista, tunnusta, työllisty”.
Työkirja laadittiin nuorille pakolaistaustaisille työnhakijoille
työnhakuprosessin tueksi.

Hankkeen rahoitti Euroopan sosiaalirahasto +.

Oppimateriaali on lisensoitu lisenssillä
Creative Commons Nimeä-JaaSamoin 4.0 Kansainvälinen.

Euroopan unionin
osarahoittama

Sisällys

Johdanto.....	4
Suomalainen työelämä.....	5
Työnhaku Suomessa.....	7
Omat unelmat ja vahvuudet.....	11
Työhaun dokumentit.....	15
Onnistu työhaastattelussa.....	17
LinkedIn-profiili	21
Tekoäly työhaussa	23
Hyödyllisiä linkkejä.....	27

Johdanto

Tervetuloa Tehoa työnhakuun -työkirjaan!

Työkirjan avulla

- tutustut suomalaiseen työelämään
- saat vinkkejä ja ohjeita työnhakuun
- opit käyttämään tekoälyä työnhaussa

Toivomme, että työkirja inspiroi sinua ja antaa konkreettisia työkaluja työnhakuun.

Onnea matkaan!

Helsingissä 5.9.2024

Anna-Reetta Kokkonen, Kirsi Lehtoviita, Sari Ruotsalainen

Suomalainen työelämä

Suomessa laki säätelee työaika, lomien ja työturvallisuutta.

Työnantajan täytyy huolehtia työntekijöiden yhdenvertaisesta ja tasa-arvoisesta kohtelusta. Ketään ei saa syrjiä.

Suomalaisessa työ kulttuurissa arvostetaan täsmällisyyttä ja ahkeruutta.

Työpaikoilla on matala hierarkia.

Itsenäinen työskentely on yleistä.

Hyvinvointi on tärkeä osa työelämää.

Useimpiin työtehtäviin vaaditaan koulutusta ja kielitaitoa.

Lue lisää suomalaisesta työelämästä QR-koodien kautta.
Sivuilla on useita eri kieliversioita.

Työelämän pelisäännöt -palvelu

<https://tyoelamanpelisaannot.fi/fi>

InfoFinland.fi-sivusto

<https://www.infofinland.fi/fi/work-and-enterprise/finnish-working-life>

Kehitä kielitaitoa!

Valitse yksi suomen kielen harjoitus, jonka teet joka päivä seuraavan kuukauden ajan.

Voit esimerkiksi

- lukea uutisen
- kuunnella podcastia
- kuunnella musiikkia
- katsoa tv-ohjelman tai
- osallistua keskusteluryhmään.

Voit myös tehdä joka päivä eri tehtävän.

Työnhaku Suomessa

Kun etsit töitä, ole aktiivinen.
Lähetä ahkerasti hakemuksia.
Ota yhteyttä sinua kiinnostaviin yrityksiin.

Usein työn hakeminen vie paljon aikaa.
Älä lannistu, vaikka et heti saa työpaikkaa.

Jos et vielä osaa hyvin suomea,
yritä parantaa kielitaitoasi:
kuuntele, puhu ja lue suomea mahdollisimman paljon.

Suomessa työnantajat arvostavat suomen kielen osaamista.
Kielitaito voi ratkaista sen, saatko työpaikan.

Ilmoittaudu työnhakijaksi oman kuntasi työllisyyspalveluihin.
Työllisyyspalvelut auttaa sinua työnhaussa.
Kysy työllisyyspalveluista,
voitko mennä työharjoitteluun tai saada palkkatukea.

Työmarkkinatorilla on paljon työpaikkailmoituksia.
Siellä on myös tietoa työelämästä ja eri palveluista.

Pääset Työmarkkinatorille QR-koodin kautta.

Työmarkkinatori

<https://tyomarkkinatori.fi/>

Kun haet töitä, muista nämä.

◆ Ole aktiivinen

Selaa työnhakusivustoja.

Etsi sinua kiinnostavia ilmoituksia.

Hae monia työpaikkoja.

◆ Etsi piilotyöpaikkoja

Ota yhteyttä sinua kiinnostaviin yrityksiin ja kysy, voisitko päästä töihin.

◆ Verkostoidu

Tutustu ihmisiin koulussa ja vapaa-ajalla.

Kerro avoimesti, että etsit töitä.

Joku tuttavasi voi auttaa sinua saamaan töitä.

Voit verkostoitua myös vapaaehtoistyössä.

◆ Hyödynnä harrastukset

Työn saamisessa voi auttaa jokin taito, jonka olet oppinut harrastuksessasi.

Harrastuksen kautta ehkä tunnet ihmisiä, jotka voivat auttaa sinua löytämään töitä.

◆ Kerro kaikki osaamisesi

Kerro, mitä osaamista olet hankkinut koulutuksessa, työssä ja vapaa-ajalla.

Etsi piilotyöpaikkoja

Tee lista viidestä yrityksestä, joissa haluaisit työskennellä.

Etsi yritysten yhteystiedot.
Mieti, miten voit ottaa yrityksiin yhteyttä.

Kirjoita muistiin, mitä tietoja tarvitset ja millaisen viestin lähetät.

Verkostoidu

Tee lista ihmisistä ja järjestöistä,
jotka voivat auttaa sinua työhaussa.

Mieti, miten voisit ottaa heihin yhteyttä
ja millä tavalla he voisivat auttaa.

Kirjoita suunnitelma siitä,
miten ja milloin otat yhteyttä.

Omat unelmat ja vahvuudet

Unelmat voivat auttaa löytämään itselle sopivan työn.

Kun tiedät, mitä haluat,
voit asettaa selkeitä päämääriä.

Mieti näitä asioita,
kun suunnittelet työuraasi.

- Millainen työ motivoi sinua?
- Missä haluat olla viiden vuoden kuluttua?
- Mitkä ovat vahvuutesi ja heikkoutesi?

Kun olet miettinyt vahvuutesi ja heikkoutesi,
osaat kuvailla niitä myös työnhaussa.
Kun tiedät omat heikkoutesi,
voit alkaa kehittää niitä vahvuuksiksi.

Listaa omat vahvuutesi

Katso seuraavan sivun listaa.

Mieti, mitä vahvuuksia sinulla on.

Valitse kolme vahvuutta.

Missä tilanteissa olet käyttänyt näitä vahvuuksia?

Miten nämä vahvuudet voisivat auttaa sinua työelämässä?

Vahvuudet ja taidot

Ahkeruus	Luotettavuus
Ajanhallinta	Luovuus
Avuliaisuus	Matemaattiset taidot
Avarakatseisuus	Oma-aloitteisuus
Empaattisuus	Ongelmanratkaisutaidot
Esiintymistaito	Rehellisyys
Huumorintaju	Sinnikkyys
Itseluottamus	Sosiaalisuus
Johdonmukaisuus	Stressinsietokyky
Joustavuus	Taiteellisuus
Kielitaito	Tarkkuus
Kriittinen ajattelu	Tiimityötaidot

Tee unelmakartta

Piirrä tai kirjoita luonnos siitä, millaista työtä haluaisit tehdä.

Listaa vaiheet, jotka auttavat sinua saamaan työn.

Mitä taitoja sinun täytyy kehittää?
Mitä vahvuuksiasi voit hyödyntää?

Voit tehdä unelmakartan paperille tai digitaaliselle alustalle.

Vinkki: tee unelmakartta yhdessä ystäväsi kanssa!

Työnhaun dokumentit

Nykyään työtä haetaan usein täyttämällä hakemuslomake verkossa.

Hakemuslomakkeessa on yleensä paikka, johon voit lisätä hakemuskirjeen ja CV:n eli ansioluettelon. On siis hyvä, jos sinulla on hakemuskirje ja ansioluettelo jo valmiina.

Hakemuskirje on teksti, jossa kerrot itsestäsi. Kerrot koulutuksestasi, työhistoriastasi ja persoonastasi. Perustelet, miksi juuri sinut pitäisi valita työhön. Hakemuskirjeen tavoite on, että saat kutsun työhaastatteluun. Kirjoita jokaiseen työpaikkaan oma hakemus.

CV eli ansioluettelo on lista koulutuksestasi ja työhistoriastasi. Ansioluettelossa kerrot myös kielitaidostasi, IT-taidoistasi ja harrastuksistasi. Muokkaa ansioluettelo työpaikkaan sopivaksi.

Verkossa on paljon esimerkkejä työhakemuksesta ja ansioluettelosta.

Päivitä ansioluettelosi

Muokkaa ansioluettelosi profiiliteksti.

Vaihda päivämäärä.

Lisää uudet työkokemukset.

Profiiliteksti on tiivistelmä,
jossa kerrot muutaman tärkeän asian itsestäsi.
Profiilitekstin pituus on 3–4 lausetta.

Tarkastele työhakemuksia

Etsi verkosta työhakemuksia ja hakemusmalleja.

Valitse muutama hakemusteksti.

Lue tekstit.

Mieti, miten kirjoittaisit samanlaisen tekstin itsestäsi.

Poimi hakemusteksteistä hyödyllisiä fraaseja ja kirjoita ne alle.

Onnistu työhaastattelussa

Työhaastattelun tarkoitus on selvittää, oletko sinä työpaikkaan sopiva työntekijä.

Työhaastatteluun kannattaa valmistautua hyvin.

- Mieti valmiiksi vastaukset tavallisiin kysymyksiin.
- Mieti, mitä haluaisit tietää yrityksestä ja työtehtävistä.
- Valitse työhaastatteluun siistit vaatteet.
- Ole ajoissa paikalla.
- Tervehdi reippaasti ja katso silmiin.
- Vastaa kysymyksiin selkeästi ja kattavasti.

Näin annat itsestäsi hyvän kuvan.

Jos et haastattelun jälkeen saa työpaikkaa, ota haastattelu oppimiskokemuksena.

Alla on yleisiä työhaastattelukysymyksiä.

- Kerro itsestäsi lyhyesti.
- Miksi haet tätä työtä?
- Miksi meidän pitäisi valita juuri sinut?
- Missä näet itsesi 2–5 vuoden kuluttua?
- Kerro jokin haastava tilanne, jonka olet kohdannut työelämässä.
- Mitkä ovat vahvuutesi ja heikkoutesi?
- Mitä tiedät yrityksestämme?
- Onko sinulla kysymyksiä meille?

Työhaastattelussa ei tarvitse vastata kysymyksiin, joiden aihe on uskonto, politiikka, perhetilanne tai seksuaalinen suuntautuminen.

Tee hissipuhe

Hissipuheella esittelet itsesi lyhyesti.
Kerrot, kuka olet, mitä osaat ja mitä työtä haet.
Hissipuheen kesto on 30–60 sekuntia.

Kirjoita ensin puheen suunnitelma.

Muokkaa sitten puhetta niin,
että se kestää 30–60 sekuntia.

Harjoittele puhetta ääneen monta kertaa.
Näin puheesta tulee sujuva.
Ole innostunut ja itsevarma.

Pidä puheesi kaverille tai perheenjäsenelle.
Pyydä palautetta.

Voit myös tallentaa puheen videolle tai äänitiedostoon
ja analysoida puheen itse.

Käytä valmista puhetta esimerkiksi työhaastattelussa,
kun esittelet itsesi lyhyesti.

Puheen sisältö

Kuka olet ja mitä teet?

"Olen Maria.

Opiskelen liiketaloutta.

Minulla on kokemusta kaupassa työskentelystä."

Mitkä ovat vahvuutesi?

"Olen ollut kahdessa työharjoittelussa X-kaupassa.

Sain kaupan asiakkailta ja esihenkilöltä hyvää palautetta asiakaspalvelutaidoistani."

Miksi haet työpaikkaa tai mitä työtä haluat tehdä?

"Etsin kaupan alan työtä,

jossa voin työskennellä myymälän eri tehtävissä."

LinkedIn-profiili

LinkedIn on työelämän verkostoitumissivusto, joka on hyödyllinen työnhaussa ja urakehityksessä.

Hyvä LinkedIn-profiili auttaa sinua erottumaan muista hakijoista.

LinkedInissä voit luoda kontakteja alasi ammattilaisiin.

LinkedInissä voit myös etsiä työpaikkoja.

Kun teet tai muokkaat LinkedIn-profiiliasi, mieti näitä kysymyksiä.

- Miten sinun LinkedIn-profiilisi erottuu joukosta?
- Mikä on ensimmäinen asia, jonka profiilisi vierailija näkee?
- Millaisella viestillä verkostoidut tehokkaasti?

LinkedIn

<https://www.linkedin.com/>

Kirjoita verkostoitumisviesti

Kirjoita lyhyt viesti,
jolla voit ottaa yhteyttä uusiin ihmisiin LinkedInissä.

Kirjoita kohtelias ja informatiivinen viesti.
Voit kertoa viestissä samoja asioita kuin profiilitekstissä
ja hissipuheessa.

Kerro viestissä, miksi haluat verkostoitua tämän henkilön kanssa.

Käytä viestiä, kun lähetät henkilölle kontaktipyynnön.

Tekoäly työnhaussa

Tekoäly voi olla suuri apu työnhaussa.

Tekoäly voi auttaa sinua tekemään paremman ansioluettelon ja kirjoittamaan työhakemuksen.

Tekoälyn avulla voit analysoida työpaikkailmoituksia ja valmistautua työhaastatteluun.

ChatGPT on tekoälysovellus, jota voi käyttää internet-selaimella tai mobiilisovelluksena. ChatGPT ymmärtää ja kirjoittaa tekstiä monella eri kielellä.

Älä kirjoita tekoälysovellukseen mitään henkilökohtaisia tietojasi. Muista aina tarkistaa ja muokata teksti, jonka tekoäly on kirjoittanut.

ChatGPT

<https://chat.openai.com/auth/login>

Tekoäly voi auttaa sinua näissä asioissa

Ansioluettelon kirjoittaminen

Tekoäly voi neuvoa,
miten kerrot ansioluettelossa työtehtävistäsi.
Tekoäly voi auttaa kirjoittamaan profiilitekstin.

Työhakemuksen kirjoittaminen

Tekoäly voi analysoida työpaikkailmoituksia
ja kertoa millainen osaaminen on työnantajalle tärkeää.

Kuvaile tekoäylle taustaasi, osaamistasi
ja kiinnostuksen kohteitasi.
Pyydä sitten tekoälyä kirjoittamaan sinulle
työhakemus tai työhakemuksen osa.

Työhaastatteluun valmistautuminen

Tekoäly voi antaa esimerkkejä haastattelukysymyksistä.
Tekoäly voi kertoa, millainen on hyvä vastaus.
Tekoäly voi luoda haastattelutilanteen,
jossa saat harjoitella haastattelua etukäteen.

Kirjoita hakemuskirjeen osa

Valitse jokin hakemuskirjeen osa ja pyydä tekoälyltä tekstiehdotus. Käytä esimerkiksi tätä promptia eli kehotetta ja lisää siihen työpaikan tiedot:

Kirjoita työhakemuksen aloitus, jossa esitän kiinnostukseni [myyjän] työtehtävää kohtaan yrityksessä [yrityksen nimi]. Korosta aloituksessa innostustani ja kokemustani.

Harjoittele työhaastattelukysymyksiin vastaamista

Harjoittele työhaastattelua tekoälyn kanssa.
Käytä esimerkiksi tätä promptia eli kehotetta:

*Olen hakemassa [myyjän] työtä.
Esitä minulle viisi haastattelukysymystä
ja anna palautetta vastauksistani.
Kysymysten aihe voi olla työkokemus, motivaatio
ja se, miksi olen sopiva tähän työhön.*

Kirjoita alle omia kehoitteitasi.

Hyödyllisiä linkkejä

Kuntarekry

Kuntarekryssä on kuntien ja hyvinvointialueiden avoimia työpaikkoja. Kuntarekryssä on myös työnhakuvinkkejä ja työnantajaesittelyitä.

<https://www.kuntarekry.fi/>

Oikotie

Oikotiellä on kaikkien alojen avoimia työpaikkoja ja vinkkejä työnhakuun. Oikotiellä on myös palkkavertailuja ja tietoa työelämästä. Oikotiellä voit asettaa hakuvahdin, joka lähettää sähköpostiisi tiedon sinulle sopivista työpaikoista.

<https://tyopaikat.oikotie.fi/>

Startup Refugees

Startup Refugees tukee pakolaisia, turvapaikanhakijoita ja muita maahanmuuttajia työn löytämisessä ja yrittäjyydessä. Startup Refugees kartoittaa osaamista ja tavoitteita. Match Made in Startup Refugees -alustalle voit luoda profiilin, jossa kerrot osaamisestasi.

<https://startuprefugees.com/suomeksi/>

Academic Work

Academic Workin sivuilla on tietoa työnhausta ja vinkkejä työnhakuun.

Sivuilla on myös ansioluettelomalli ja työhakemusmalli.

<https://www.academicwork.fi/>

Barona

Baronan sivuilla on avoimia työpaikkoja ja vinkkejä työnhakuun.

Sivuilla on myös ansioluettelomalli ja työhakemusmalli.

<https://barona.fi/>

StaffPoint

StaffPointin sivuilla on avoimia työpaikkoja ja vinkkejä työnhakuun.

Sivuilla on myös tietoa vuokratyöstä.

<https://www.staffpoint.fi/>

Duunitori

Duunitorissa on avoimia työpaikkoja ja erilaisia oppaita. Oppaissa on tietoa eri ammateista ja niihin vaadittavista koulutuksista.

Oppaista saat vinkkejä työnhakuun ja verkostoitumiseen sekä tietoa työsuhteesta, työsopimuksesta ja työehdoista. Duunitorissa voit myös tehdä ammatinvalintatestin.

<https://duunitori.fi/>

Jobly

Joblyssa on avoimia työpaikkoja ja vinkkejä työnhakuun. Voit luoda oman Jobly-profiilin ja tallentaa sinua kiinnostavia työpaikkoja. Voit myös asettaa hakuvahdin, joka lähettää sähköpostiisi tiedon sinulle sopivista työpaikoista.

<https://www.jobly.fi/>

Laura

Laurassa on kaikkien alojen avoimia työpaikkoja. Siellä on myös tietoa työnhausta ja työelämästä. Laurassa voit asettaa hakuvahdin, joka lähettää sähköpostiisi tiedon sinulle sopivista työpaikoista.

<https://laura.fi/>

Europopan unionin
osarahoittama